

IT-akadeemia: algul pigem snaiper kui automaat

Haridus

Kõrgkoolide seljad tuleb kokku panna, et tuua Eestisse välisõppejõude ja -tudengeid.

Ilmar Kahro

ilmar.kahro@epl.ee

Eestis võiks praegu lühikese ajaga tööd leida 2000–3000 IT-spetsialisti, on rehkendatud valdkonna ettevõtteid ühendav infotehnoloogia ja telekommunikatsiooni liit (ITL). Just nii suur auk valitseb tööturul. Mõne firma jaoks tähendab töökäte puudus tegemata jäävaid projekte. Teistele, nende hulgas Skype'ile tähendab see, et uued töökohad tekivad välismaal – Stockholmis, Prahast või näiteks Californias. Skype'il oleks vaja juurde ligi 200 töötajat, optimistidena otsitakse Eestist kuni 40 inimest.

Samal ajal hakkame jõudma olukorda, kus ülikooli astuvate üliõpilaste arv on absoluutses miinimumis, neid pole kordagi taasiseseisvuse ajal olnud nii vähe. „Igasugune sisemine konkurents riigis muutub sellises olukorras aina rohkem ja rohkem naeruväärseks,” sõnas Sten Tamkivi, Skype'i Eesti esinduse juht, ülemöödunud nädalast ka IT-akadeemia juhtkomisjoni esimees.

Maja asemel vihmavari

IT-akadeemia nimi lubaks vaimsilmas ette kujutada tehnoparki rajatavat kaheksakõrruselise uut kõrgkoolimaja. Kui kahe aasta eest selle loomine kõrgkoolide, Arengufondi ja ITL-i eestvedamisel käivitati, ei välistatud ka uue kooli rajamist. Nüüdseks on jõutud otsuseni, et IT-akadeemia saab olema pigem kui vihmavari, mille alla tuleb esmajärjekorras koondada Eestis hästi toimivad IT-õppekavad ning sinna raha juurde süstida. Tamkivi sõnul on Eesti IT-sektori arengut arvestades see, millisesse paaris-kolmest Eesti kõrgkoolist keegi õppima läheb, täiesti ebaoluline. „Ma tahaks näha, et IT-akadeemia põhimõtted oleks vähendada riigisisest konkurentsi ja suurendada koostööd ning ühisõppekavade arvu. Siseriiklikud kähmlemised tuleks keerata rohkem ümber, panna seljad kokku ja vaadata laia maailma,” rääkis ta.

Tamkivi sõnul võiks akadeemia, kas selle või mõne muu nime all, hakata turundama Eestit kui kohta, kuhu võiks tulla IT-d õppima. „Turundada kui riiki, kust on

pärit Skype ja kus tehakse nii palju *start-up'e*. Seda aurat ära kasutades tuua siia tudengeid, kes astuvad õppima erinevates olemasolevates ülikoolides,” selgitas ta. Demograafilise augu täitmiseks tuleks peale tudengite tuua Eestisse ka välismaa õppejõude. See võib küll ühelt poolt tekitada kohalikes õppejõududes võõrastust ja küsimust, kas kohalikud õppejõud pole siis piisavalt head. „Ma arvan, et olukorras, kus konkurss paljude professorite kohale on väiksem kui üks, on siin ruumi küllaga, et kutsuda noori ja andekaid õppejõude, kuni meie uus põlvkond pole peale kasvanud,” rääkis Tamkivi.

Esimesed tudengid hakkavad IT-akadeemia egiidi all õppima tuleva aasta septembrist. 2012. aasta eelarveks on akadeemiale riigieelarvest eraldatud 1,5 miljonit eurot. Veel ei ole selge, milliseid kõrgkoolide õppekavasid esimesena toetatakse või püütakse ühendada. Tamkivi sõnul ei oleks praeguses olukorras mõistlik raha 34 IT-õppekava vahel laiali laotada, pigem peaks ta mõttekaks teha kindlalt sihitud panused, tegutseda algul pigem snaipri, mitte automaadi moodi. „Võiks võtta kaks-kolm õppekava ja nendega näidata, milline see ühisturundus võiks välja näha, milline bränd võiks tekkida. Näidata, milline on tsükel – kui IT-akadeemia hakkab õppekavu toetama, siis millal tekib rahvusvahelistumine,” märkis Tamkivi.

Tamkivi sõnul on riigilt tulnud selgeid signaale, et huvi ja valmisolekut IT-akadeemiat toetada on. Järgmise kolme kuni viie aasta jooksul võiks tema sõnul rääkida kümnest kuni kahekümnest miljonist eurost. „Ükski asi kõrghariduses ei saa kesta ühe aasta,” märkis ta. Tulevikus on kavas kaasata ka erasektori raha. Ent Tamkivi sõnul on rahast tihti olulisemgi ettevõtete töötajate aja panustamine – kui Eesti ülikoolide õppekavade loenguid käiksid andmas praktikud näiteks tarkvaraarenduse ettevõtetest. ●

Kooli tuleb saata tarkvaraarendaja, kelle hobiks on lohesurf ja kes näeb inimese moodi välja.

Fotod: Rauno Volmar

3000
IT-spetsialisti on praegu Eestis puudu

1,5
miljonit eurot on IT-akadeemia eelarve 2012. aastaks

3500
üliõpilast õpib Eestis IKT-erialasid

Skype'i Eesti kontor on tühjavõitu, juurde on vaja palju inimesi.

VILETS METOODIKA

Põhihariduses on oodata revolutsiooni

● Sten Tamkivi sõnul on üks ja kahtlemata oluline põhjus, miks Eestis IT-spetsialiste puudu on, põhi- ja keskkoolis reaalainete õpetamise meetod. „On vana hea ütlus: head geenitehnoloogi ei saa kellestki, kes ei arvanud seitsmendas klassis, et topeltheeliks on väga *cool* asi.” Üks probleem on tema sõnul see, et reaalainetel ei nähta koolis tihti väljundit ja kui seda ka nähakse, siis sageli on sellest vale ettekujutus. „Kui tegeled füüsikaga, saab sinust tolmunud keldrilaboris valges kittis suletud tegelane,” sõnastab Tamkivi ühe neist. Kooli tuleb aga saata tegelik

eksportiv tarkvaraarendaja, kes sõidab Porschega, kelle hobiks on lohesurf või lumelauaga sõitmine ja kes näeb ikka veel ka inimese moodi välja.

● „Põnevuse koha pealt – järgmise kümne aasta jooksul peab toimuma suurem revolutsioon,” sõnas Tamkivi ja tõi näiteks Khan Academy mittetulundusorganisatsiooni. Salman Khan on loonud õpikeskkonna, kus saab näiteks matemaatikaülesandeid lahendada, ja tootnud 2600 lühikest videot, milles selgitab tõesid. Tema virtuaaltundidest on osa saanud 80 miljonit õpilast. „Kui selline

Sten Tamkivi

sisu konkureerib traditsioonilise kooliga, on lihtne ette kujutada kooli, kus kodutööks on nende ülesannete lahendamine ja koolis toimuv on pigem suhtlemine, interaktsioon, teiste õppealadega kokkupuutumine,” rääkis ta.

CIA kammib Facebooki ja Twitterit

Spionaaz

Ühendriikide välisluure eest vastutav CIA kammib ööpäev läbi kogu maailma suhtluskeskkondi ja meediakanaleid, et võimalikult vara Ameerika-vastaseid meeleolusid avastada.

Briti leht Guardian kutsus neid Virginia osariigis ühes mittemidagiütlevas tööstuspiirkonnas töötavaid analüütikuid kättemaksuhimulisteks raamatupidajateks, kelle ülesanne on jälgida kõigis vähegi teadaolevates maailma keeltes nii vihaseid säutsusid kui ka analüüsivaid blogipostitusi. Seejärel kõrvutavad nad neid kohalikus meediapildis leviva meeleolu või salaja pealt kuulatud telefonikõnega, et Valge Maja kõrgeimatele ametiisikutele Ameerika maine asjus nõu anda. Näiteks sai president Barack Obama administratsioon maikuise Osama bin Ladeni tapmisoperatsiooni järel sisuliselt otse-eetris raporteid selle kohta, kuidas Lähis-Idas Ühendriikide esivaenlase tabamine ja tapmine vastu võeti. Mitmesaja töötajaga Avatud Lähtekoodi Keskuse (Open Source Centre) luureüksus loodi mõni aasta pärast 2001. aasta terrorirünnakuid, sotsiaalmeediale keskenduti üha jõulisemalt kahe aasta eest, mil Iraan oli presidendivalimiste järel silmitsi tõsiste protestidega ja paljuski levis sellealane info Twitteri vahendusel. Seega võib Ameerika-vastane seisukohavõtt sotsiaalmeedias väga hästi ka otse Barack Obama lauale jõuda. ● EPL

Kultuse uus tase: Jobsi intervjuu kinos

Õunamaailm

Kuu aja eest vähki surnud Apple'i endise juhi Steve Jobsi fännidel, kes elavad Ühendriikides, on järgmisel nädalal põhjust seada sammud kinno. Nimelt on 19-s Ühendriikide suuremas linnas kavas 16. ja 17. novembril kinoekraanile tuua kultusnimese staatuse sisse tõusnud mehe, kadunud intervjuu” ehk 70-minutilise vestlus toona äsja Apple'ist võimumängude käigus lahkunud Steve Jobsiga aastast 1995. Toona pääses sellest intervjuust Ühendriikide avalik-õigusliku telekanali PBS miniseriaali „Nohikute triumf” vaid kümminutilise löik. Ülejäänud lindistus kadus kui tina tuhka, kuni läinud kuul pärast Jobsi surma leidis intervjuu režissöör ühe toona tehtud koopia oma Suurbritannia garaazist üles, vahendavad LA Times ja tehnoloogiaportaali CNET. ● EPL